

Ad fontes („k pramenům“) – stále znovu v poslední době zaznívá výzva, abychom se vrátili „k pramenům“ naší víry: k textům církevních otců, ale především Starého i Nového zákona. I dnešní evangelium „vybízí“, abychom se v pastorační činnosti vrátili „k pramenům“, k základnímu poslání, které přijali Ježíšovi učedníci. Oni přijali „program“ – jednoduchý, ale zároveň účinný, protože jde k podstatě.

Tento program by se mohl heslovitě podat v několika bodech:

1) „*Sloužit spolu*“ – učedníci byli rozesláni ve dvojicích, aby si mohli vzájemně pomáhat a důvěryhodněji dosvědčovat evangelium. Jak vidíme i z jiných biblických textů, tato praxe se velmi osvědčila – a dokonce i „velký svatý Pavel“ míval průvodce na svých cestách. „Společná služba“ je lékem proti individualismu, malomyslnosti, sebestřednosti (která se snadno vetře do života „osamoceného vojáka“). Je na nás hledat a najít konkrétní způsob prožívání „společného pastoračního působení“.

2) *Služba má být nesena skromností* (svobodou od majetku) a důvěrou v Boží prozřetelnost. Bohatství totiž „zatěžuje“ při cestě – a při službě. Proto je nutné „kráčet nalahko“... a s lehkostí. Nakolik při naší pastorační potřebujeme a používáme různé prostředky (např. média), natolik to má být s ryzím postojem svobody a odpoutanosti. Mnohé prostředky a pastorační vymoženosti mohou přehlušit službu, která se pak opírá o „účinnost“ prostředků, a ne o živého Krista. Velmi zajímavý je dopis, který napsala Matka Tereza jistému dobrodinci, aby odmítla (!) finanční dary z toho důvodu, aby sestry prozatím využívaly prostředky k dispozici a „nehromadily bohatství“ – a tak nepřestaly důvěřovat v Boží prozřetelnost. I v tomto bodě se však budou lišit konkrétní aplikace Ježíšova pokynu („chudoby ve službě“ a odkázanosti na Boha). Základní však je, aby byla živá víra v Boží „primát“ – a že bez něho „ani krok“.

3) *Středem hlásání má být „Boží království je blízko, Bůh je tady, je tu pro nás“*. Při hlásání je možné „plýtvat“ mnoha slovy, hovořit vznešeně o duchovních pravdách, ale přitom nechat posluchače tam, kde jsou – a nevést je k Bohu. Přitom „tou základní melodií“ kázání má být „ujistění o Boží blízkosti“. Na tuto melodii se pak mohou zahrát různé variace (líbivými slovy a hlubokými myšlenkami).

4) *Apoštol má před očima, že bojuje proti „temným silám“* (Ef 6,12) – zároveň se však vyhýbá demonizování a „černobílému pohledu na svět“. K účinnému boji proti zlu je třeba začít... od sebe – poctivě demaskovat projevy zla a hříchu ve svém životě, učit se rozlišovat projevy dobrého a zlého ducha (a prosit o rozlišování!). Tím se apoštol učí demaskovat zlo i v životě druhých – a prosit za osvobození od zlého a od hříchu (to se nemá směřovat s exorcismem, který je vyhrazený pověřené osobě při rozvázání posedlého člověka).

5) *Služba nemocným spojená s modlitbou*. Jako Boží děti se můžeme „svobodně a bez zábran“ modlit za uzdravení nemocného – a zároveň ponechat moudrému Otci svobodu, zda dotyčného uzdraví, nebo posílí k nesení životních obtíží. Evangelium nám vrací odvahu modlit se za uzdravení – vrací nám víru, že Ježíš je mocný a zasahuje: někdy uzdravením, jindy posílením víry a „vnitřního člověka“.

Před námi jsou tedy velké výzvy, abychom hledali cesty, jak aplikovat a konkretizovat „Ježíšův pastorační model“.

dle www.pastorace.cz

Prameny, odkazy

Silvano Fausti – Nad evangeliem podle Lukáše; Paul-Gerhard Müller – Evangelium sv. Lukáše – Malý stuttgartský komentář; František Kubenka – www.biblickedilo.cz; Papež František – www.radiovaticana.cz;

Vydává Pastorační středisko brněnské diecéze
jako součást diecézního biblického programu Vezmi a čti.

Ke stažení na www.vezmiacti.cz.

14. neděle v mezidobí – cyklus C

3. července 2016

¹Pán ustanovil ještě jiných dvaasedmdesát učedníků, poslal je před sebou po dvou do všech měst a míst, kam chtěl sám přijít, ²a řekl jim: „Žeň je sice hojná, ale dělníků málo. Proste proto Pána žně, aby poslal dělníky na svou žeň. ³Jděte! Posílám vás jako ovce mezi vlky. ⁴Nenoste měšec, ani mošnu, ani opánky. S nikým se cestou nepozdravujte. ⁵Když někde vejdete do domu, napřed řekněte: ‚Pokoj tomuto domu!‘ ⁶Bude-li tam člověk hodný pokoje, spočine na něm váš pokoj, jinak se vrátí k vám. ⁷V tom domě zůstaňte a jezte a pijte, co vám dají, protože dělník má právo na svou mzdu. Nepřecházejte z domu do domu! ⁸Když přijдете do některého města a přijmou vás tam, jezte, co vám předloží, ⁹uzdravujte tamější nemocné a říkejte jim: ‚Přiblížilo se k vám Boží království!‘ ¹⁰Když přijдете do některého města, a nepřijmou vás, vyjděte do jeho ulic a řekněte: ¹¹‚I ten prach, který se nám ve vašem městě přichytil na nohou, vám tu strásáme. To si však pamatujte: Přiblížilo se Boží království!‘ ¹²Říkám vám: Sodomě bude v onen den lehčeji než takovému městu.“ ¹⁷Dvaasedmdesát učedníků se vrátilo a s radostí řekli: „Pane, dokonce i zlí duchové se nám podrobují ve tvém jménu!“ ¹⁸Odpověděl jim: „Viděl jsem satana padnout jako blesk z nebe. ¹⁹Dal jsem vám moc šlapat na hady, štíry a přemáhat všechnu nepřítelovu sílu a vůbec nic vám nebude moci uškodit. ²⁰Ale radujte se ani ne tak z toho, že se vám podrobují duchové, spíše se radujte z toho, že vaše jména jsou zapsána v nebi.“

Lk 10,1-12.17-20

Úvod k meditaci

Pán posílá před sebou učedníky jako posly. Posel má jen něco vyřídít od Pána. Má to ovšem udělat co nejpřesněji. I my jsme vyvoleni Pánem jako jeho poslové – jít k lidem před ním a připravit Pánu místo v srdcích lidí. Důležité je, abychom umožnili Pánu snadné přijetí. Nemohl by vejít do srdcí lidí, kdyby se tam usadil jeho posel. Když někde přijdeme, ať každý pochopí a těší se z toho, že přijde sám Ježíš. Ježíšův posel dostává velice důležitou kvalifikační podmínku: Musí být člověkem pokoje a šířitelem pokoje. Kdo je šířitelem pokoje? Ten, kdo žije ve shodě s Bohem, je v milosti Boží, je spojen s vůlí Boží. Pokojný člověk může takto být i ve vnějším chování klidný, usměvavý, skromný, nenáročný, a přitom elegantní.

Pokoj se šíří, protože je dobrem. Dobro má v sobě schopnost vyzařování, a proto vzbuzuje touhu v tom, kdo pokoj přijímá, aby ho vyzařoval také dále. Tak se pokoj šíří.

Lidé okolo nás mají právo setkat se v nás s dobrým, příjemným člověkem, na kterého by rádi vzpomínali. To ovšem neznamená, že by od nás neměli slyšet pravdu, poučení a snad i napomenutí. Nutné je, aby se přitom setkali s člověkem, který je chápe. A aby to, co říká, mohli přijmout jako recept na uzdravení svého života.

Jezte, co vám předloží, uzdravujte tamější nemocné a říkejte: Přiblížilo se k vám Boží království. Jaký sympatický příkaz Pána Ježíše! Učedníci nemají vystupovat jako zamračení kazatelé či nepřístupní „asketové“, nýbrž jako spolustolovníci. Naše péče o člověka a jeho spásu nemůže směřovat pouze k duchovním věcem. Musíme se starat o nemocné a jakoukoli pomoc všem potřebným lidem.

1. čtení:
Iz 66,10-14c

2. čtení:
Gal 6,14-18

Evangelium:
Lk 10,1-12.
17-20

Srovnání:

Lk 9,1-2; Mt
9,37-38; Jan
4,35; Lk 9,2-5;

2 Král 4,29;
Dt 24,15;
1 Král 9,14;

1 Tim 5,18; Sk
13,51; 18,6; Mt
10,15; 11,24;

Gn 19,24-28;
Jud 7; Iz 14,12;
Jan 12,31; Zj
12,9; Gn 3,15;

Žl 91,13;
Mk 16,18; Ex
32,32; Flp 4,3;

Zj 3,5; 20,12;
21,27; Mt 7,22

Výklad biblického textu

Kontext: Úryvek začíná vysláním učedníků a končí jejich návratem z misie za Ježíšem.

v. 1: dvaasedmdesát učedníků – Počet učedníků je shodný s počtem národů, jak je uvádí Septuaginta. Volba 12 apoštolů určuje poslání k 12 izraelským kmenům. Volba 72 učedníků naznačuje poslání do celého světa. Některé rukopisy udávají 70; rozhodnout bezpečně o původní verzi nelze. Po potopě byla země obydlena sedmdesáti Noemovými potomky (Gn 10); sedmdesát bylo v Izraeli starších (Ex 24,1; Nm 11,16n). Význam je stejný u obou variant: Pán chce přijít do celého světa.

po dvou – Aby jejich svědectví bylo věrohodné, aby lidé uvěřili. Podle židovského práva bylo ke svědectví třeba alespoň dvou svědků. Ale on je posílá po dvou i z jiných důvodů: aby se navzájem podporovali a posilovali v těžkých situacích, aby si byli blízko a neklesali na mysli, aby jeden druhého podrželi v nesnázích.

v. 4: Jejich poslání je velmi naléhavé. Vše, co by tomuto poslání bránilo, musí stranou, ať jsou to starosti o hmotné zabezpečení či různé zdvořilostní formality a zvyky.

v. 20: Ježíš se s učedníky raduje z výsledků jejich misie, ale jemně varuje před pýchou, která by učedníky mohla snadno ovládnout.

K tématu

Evangelium této neděle (Lk 10,1-12.17-20) mluví o tom, že Ježíš není osamoceným misionářem, nechce plnit své poslání sám, ale vtahuje do něj svoje učedníky. Dnes vidíme, že kromě dvanácti apoštolů povolal dalších sedmdesát dva a posílá je do vesnic po dvou, aby hlásali, že Boží království je blízko. Toto je krásné! Ježíš nechce jednat sám, přišel, aby přinesl světu Boží lásku, chce ji šířit stylem komunitním, stylem bratrským. Proto zakládá komunitu učedníků, která je misionářskou komunitou. A hned ji zavčívuje do misí a vysílá na cestu.

Avšak pozor: účelem není socializace, trávení společného času. Nikoli, účelem je hlásat Boží království, a to neodkladně. I dnes je to naléhavé! Nelze ztrácet čas řečmi, netřeba čekat na konsens všech, je třeba jít a zvěstovat. Všem se přináší Kristův pokoj, a pokud ho nepřijmou, pokračuje se stejně dál. Nemocným se dává zdraví, protože Bůh chce uzdravit z každého zla. Kolik jen misionářů toto činí! Rozsévají život, zdraví a útěchu na periferiích světa. Jak je to krásné! Nežít sami pro sebe, ale žít pro konání dobra! (...)

Oněch dvaasedmdesát učedníků, které Ježíš poslal před sebou, kdo to byli? Koho reprezentovali? Je-li apoštolů dvanáct a reprezentují tudíž i jejich nástupce - biskupy, pak těch dvaasedmdesát může reprezentovat ostatní svěcené služebníky, kněze a jáhny. V širším smyslu však můžeme pomýšlet na další církevní ministeria: na katechety, na věřící laiky, kteří působí ve farních misiích, na ty, kdo pracují s nemocnými a s lidmi různě postiženými a vytlačovanými na okraj. Vždy však jako misionáři evangelia a s naléhavostí Království, které je blízko. Všichni musí být misionáři, všichni mohou slyšet toto Ježíšovo povolání, vykročit a hlásat Království! Evangelium říká, že oněch dvaasedmdesát se vrátilo ze své misie naplněno radostí, protože zakusili, jakou moc má Kristovo jméno nad zlem. Dodává však: „Radujte se ani ne tak z toho, že se vám podrobují duchové, spíše se radujte, že vaše jména jsou zapsána v nebi“ (Lk 10,20). Nemůžeme se chlubit jakoby bychom my byli protagonisty. Protagonista je jenom jeden: Pán! Protagonistou je Pánova milost! On je jediným protagonistou! (*potlesk*) A naší radostí je pouze to, že jsme Jeho učedníci, Jeho přátelé. Ať nám Matka Boží pomáhá být dobrými dělníky evangelia.

Drazí přátelé, nemějte strach být radostní! Nemějte strach z radosti, oné radosti, kterou nám dává Pán, když jej necháme vstoupit do svého života. Nechejme Jej vstoupit do našeho života, aby nás vyzval jít ven na periferie života a hlásat evangelium! Nemějte strach z radosti. Radost a odvahu!

Papež František 7. 7. 2013

„Žeň je sice hojná, ale dělníků málo!“ říká Ježíš (Lk 10,2). Na Božím poli je práce pro všechny. Kristus se však neomezuje jen na poslání. Dává misionářům také jasná a přesná pravidla jednání. Nejprve je posílá „po dvou“, aby si vzájemně pomáhali a vydávali svědectví o bratrské lásce. Upozorňuje je, že budou jako „ovce mezi vlky“; to znamená, že budou muset být navzdory všemu mírumilovni, a šířit v každé situaci poselství pokoje; nemají si s sebou brát ani oděv, ani peníze, aby žili z toho, co jim dá Prozřetelnost; mají pečovat o nemocné na znamení Božího milosrdenství; když budou někde odmítnuti, mají odtamtud odejít, a omezit se přitom jen na připomenutí odpovědnosti za odmítnutí Božího království. Svátý Lukáš pak poukazuje na nadšení učedníků z dobrých plodů jejich misie a zaznamenává krásná Ježíšova slova: „Radujte se ani ne tak z toho, že se vám podrobují duchové, spíše se radujte, že vaše jména jsou zapsána v nebi“ (Lk 10,20). Kež toto evangelium probudí ve všech pokřtěných vědomí, že jsou Kristovými misionáři, povoláními připravovat cestu slovy a svědectvím života.

Benedikt XVI. 8. 7. 2007

„Jděte! V těchto dnech jste tady v Riu mohli získat krásnou zkušenost setkání s Kristem a společného setkání s ním; mohli jste pocítit radost z víry. Zkušenost tohoto setkání však nesmí zůstat uzavřena v našem životě nebo v malé skupině farnosti, hnutí nebo vašeho společenství. Bylo by to jako vzít kyslík plameni. Víra je plamen, který je tím živější, čím více se sdílí, předává, aby všichni mohli poznat, milovat a vyznávat Ježíše Krista, který je Pánem života a dějin (srov. Řím 10,9).

Avšak, pozor! Ježíš neřekl, chcete-li nebo budete-li mít čas, nýbrž: „Jděte a získejte za učedníky všechny národy“. Sdílet zkušenost víry, dosvědčovat víru a hlásat evangelium je mandát, který Pán svěruje celé církvi, i tobě. Je to příkaz, který se však nerodí z touhy po nadvládě nebo z touhy po moci, ale ze síly lásky, ze skutečnosti, že Ježíš jako první přišel mezi nás, dal nám nikoli něco ze sebe, nýbrž nám dal sebe celého. Dal svůj život, aby nás zachránil a prokázal nám Boží lásku a milosrdenství. Ježíš s námi nenakládá jako s otroky, nýbrž jako se svobodnými osobami, přáteli a bratry. Nejenom nás posílá, ale i provází, a během tohoto misijního poslání lásky je neustále při nás. Kam nás Ježíš posílá? Neexistují hranice, ani omezení. Posílá nás ke všem.

Evangelium je pro všechny a nikoli pouze pro některé. Není jenom pro ty, kteří se nám zdají bližší, vnímavější a přívětivější. Je pro všechny. Nemějte strach jít a nést Krista do každého prostředí, až na existenciální periferie, i zatím nevzdálenějším, nejindiferentnějším.

Pán hledá všechny, chce, aby všichni vnímali vroucnost jeho milosrdenství a jeho lásky.

Církev potřebuje vás, vaše nadšení, kreativitu a radost, které vás charakterizují. Víte, kdo je nejlepší pro evangelizaci mladých? Jiný mladý. Touto cestou se všichni máte vydat!

papež František na světovém setkání mládeže, Rio de Janeiro 2013

Mocí křtu se stáváme *učedníky-misionáři* povolání nést evangelium do světa (*Evangelii gaudium*, 120). „Každý pokřtěný bez ohledu na svoji funkci v církvi či stupeň vzdělání svojí víry je aktivním podmětem evangelizace... Nová evangelizace v sobě musí zahrnovat nový protagonismus každého pokřtěného“ (*ibid.*), všech, celého Božího lidu, nový protagonismus každého pokřtěného. Boží lid je *lidem učedníků*, protože víru dostává, a také *misionářů*, protože víru předává. A působí to v nás křest, který nám dává milost, a předává víru. Všichni v církvi jsme učedníci a to stále, po celý život; a všichni jsme misionáři, každý na místě, které mu Pán přidělil. Všichni, i ten nejmenší je misionářem, a ten, kdo vypadá jako nejstarší, je učedníkem. Někdo z vás poví: „Ale biskupové nejsou učedníci, biskupové znají všechno; papež ví všechno, není učedník“. Nikoli, také biskupové i papež musejí být učedníci, protože nejsou-li učedníky, nepočínají si dobře, nemohou být misionáři, nemohou předávat víru. Všichni jsme učedníky i misionáři.

Papež František 15. 1. 2014